

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2005, Ν.122(Ι)/2003,
Ν.239(Ι)/2004, Ν.143(Ι)/2005

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 01/2006, ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ
26 ΤΟΥ Ν.122(Ι)/2003

ΔΗΛΩΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχει το Άρθρο 26(1)(α) των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2005 και το άρθρο 4 των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού) Κανονισμών του 2004, ΚΔΠ.472/2004, και λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια που λήφθηκαν μετά τη δημοσίευση του Προσχεδίου της πιο πάνω αναφερόμενης Δήλωσης Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογίας Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού, εκδίδει την ακόλουθη Ρυθμιστική Απόφαση.

1.0 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Κύπρο έχει οργανωθεί σε τομείς που υπόκεινται στις ακόλουθες ρυθμίσεις:

- 1.1 Ο τομέας της Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι ελεύθερος (μετά από αδειοδότηση από τη ΡΑΕΚ).
- 1.2 Ο τομέας Μεταφοράς (δίκτυα υψηλής τάσης από 66KV και άνω) έχει μονοπωλιακή δομή. Αποκλειστική κυριότητα των παγίων του Συστήματος Μεταφοράς, περιλαμβανομένων των αναβαθμίσεων, της συντήρησης, των επιδιορθώσεων και των επεκτάσεων του, έχει η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), ενώ αποκλειστικό δικαίωμα λειτουργίας, διαχείρισης και μέριμνας για την ανάπτυξη του, έχει ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ). Τα τιμολόγια για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς είναι ρυθμιζόμενα.
- 1.3 Ο τομέας Διανομής (δίκτυα μέσης και χαμηλής τάσης) έχει επίσης μονοπωλιακή δομή. Αποκλειστική κυριότητα των παγίων του Συστήματος Διανομής και αποκλειστικό δικαίωμα διατήρησης, λειτουργίας και εκμετάλλευσης του, έχει η ΑΗΚ. Τα τιμολόγια για τη χρήση του Συστήματος Διανομής είναι ρυθμιζόμενα.
- 1.4 Ο τομέας της Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας διακρίνεται στην προμήθεια σε Επιλέγοντες Καταναλωτές και προμήθεια σε Μη Επιλέγοντες Καταναλωτές. Αποκλειστικός προμηθευτής των μη επιλεγόντων καταναλωτών είναι η ΑΗΚ και τα σχετικά τιμολόγια είναι ρυθμιζόμενα. Η προμήθεια σε επιλέγοντες καταναλωτές είναι ελεύθερη και γίνεται στα πλαίσια διμερών εμπορικών συμβολαίων, από αδειούχους Προμηθευτές με ρυθμιζόμενες τιμές. Η ΑΗΚ ως Προμηθευτής τελευταίου καταφυγίου δημοσιεύει τα σχετικά τιμολόγια.

Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται μόνο από επιχειρήσεις που έχουν στην κυριότητα τους επαρκές δυναμικό παραγωγής εγκατεστημένο στη Δημοκρατία.

- 1.5 Ο τομέας Παραγωγής της ΑΗΚ προμηθεύει τον τομέα Προμήθειας της ΑΗΚ με βάση εσωτερική τιμολόγηση που αντανάκλα το κόστος παραγωγής και το οποίο πιστοποιείται και εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ στα πλαίσια του λογιστικού διαχωρισμού της ΑΗΚ.
- 1.6 Δαπάνες που αφορούν Υπηρεσίες Δημόσιας Ωφέλειας [Άρθρο 88, Νόμος 122(Ι)/2003] και δαπάνες Παροχέα Καθολικής Υπηρεσίας [Άρθρο 101, Νόμος 122(Ι)/2003] ανακτώνται με διακριτό τρόπο στα πλαίσια των συναλλαγών που διαχειρίζεται ο ΔΣΜ ή άλλως πως.
- 1.7 Εφαρμόζεται κάθετος λογιστικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής και Προμήθειας για τις καθετοποιημένες επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, εφαρμόζεται οριζόντιος λογιστικός διαχωρισμός μεταξύ δραστηριοτήτων σχετικών με την ηλεκτρική ενέργεια και κάθε άλλη δραστηριότητα.

2.0 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟ

Η Μεθοδολογία Διατιμήσεων βασίζεται στα εξής:

- ✓ Στην Οδηγία 96/92/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2003/54/ΕΚ της 26/06/2003
- ✓ Στη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 81/924/ΕΟΚ της 27/10/1981
- ✓ Στον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003 (Ν.122(Ι)/2003)
- ✓ Στο σχετικό Κανονισμό, ΚΔΠ 472/2004, «Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού»
- ✓ Στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού
- ✓ Στις διεθνείς αρχές για τις Διατιμήσεις της Ηλεκτρικής

2.1 ΟΔΗΓΙΑ 2003/54/ΕΚ

Η Οδηγία 2003/54/ΕΚ της 26^{ης} Ιουνίου 2003 αναφέρεται στους κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και καταργεί την Οδηγία 96/92/ΕΚ.

Σύμφωνα με την Οδηγία 2003/54/ΕΚ και την Κυπριακή Νομοθεσία έχει δημιουργηθεί ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ), με σκοπό τη διαχείριση και λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς.

Σημαντική ευθύνη του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς είναι η κατανομή φορτίων στις εγκαταστάσεις παραγωγής η οποία πρέπει να γίνεται βάσει κριτηρίων που λαμβάνουν υπόψη τις διμερείς Συμβάσεις των Παραγωγών, των Παραγωγών από ΑΠΕ (Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας), την οικονομική προτεραιότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής καθώς και τεχνικούς περιορισμούς του Συστήματος Μεταφοράς.

Τα τιμολόγια για την παροχή των υπηρεσιών της εξισορρόπησης του φορτίου και της χρέωσης των χρηστών του Συστήματος Μεταφοράς θα καταρτίζονται με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος και θα δημοσιεύονται.

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕΚ) έχει την ευθύνη για την έγκριση των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των διατιμήσεων Χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής. Οι εν λόγω διατιμήσεις θα επιτρέπουν έσοδα για την πραγματοποίηση των αναγκών επενδύσεων στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής κατά τρόπο ώστε οι επενδύσεις αυτές να εξασφαλίζουν την ασφάλεια, τη βιωσιμότητα και την ποιότητα των δικτύων.

Η ΡΑΕΚ έχει το δικαίωμα να απαιτεί από τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς ή/και Διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τα τιμολόγια προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι είναι αναλογικά και εφαρμόζονται αμερόληπτα.

2.2 Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2003

Ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2003 (Ν.122(Ι)/2003) μεταφέρει στην Κυπριακή νομοθεσία την Οδηγία 2003/54/ΕΚ και συγκεκριμένα με βάση το νόμο αυτό:

- ✓ Εγκαθιδρύεται η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ)
- ✓ Δημιουργείται ο θεσμός του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς
- ✓ Ρυθμίζεται η πρόσβαση τρίτων στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής
- ✓ Επιτρέπεται η εισαγωγή Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας
- ✓ Ρυθμίζονται θέματα προστασίας καταναλωτή σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια

Η ΡΑΕΚ, μεταξύ άλλων αρμοδιοτήτων της, έχει εξουσία και αρμοδιότητα να:

- ✓ Διασφαλίζει όπως οι Κανόνες Μεταφοράς/Διανομής και οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού διαμορφώνονται και εγκρίνονται
- ✓ Ρυθμίζει τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εφαρμόζονται από τους αδειούχους για οποιεσδήποτε υπηρεσίες που παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των αδειών τους

Στο Μέρος V του Νόμου, Διατιμήσεις και Χρεώσεις αναφέρονται οι αρχές που διέπουν τις διατιμήσεις και χρεώσεις για την ηλεκτρική ενέργεια. Συγκεκριμένα, βάσει του άρθρου 31(Ι) «όλες οι διατιμήσεις και χρεώσεις για υπηρεσίες που προνοούνται από τον Ν.122(Ι)/2003 αντικατοπτρίζουν τα έξοδα παροχής υπηρεσιών αυτών και δεν οδηγούν σε δυσμενή διάκριση μεταξύ των αγοραστών των υπηρεσιών αυτών».

Σύμφωνα με το άρθρο 32, οι διατιμήσεις και χρεώσεις που εισπράττουν πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια δυνάμει του Ν.122(Ι)/2003 για τις υπηρεσίες που παρέχουν, καθορίζονται με κανονισμούς και με τη προβλεπόμενη μεθοδολογία που αποφασίζεται από τη ΡΑΕΚ και αντικατοπτρίζουν τα έξοδα και συμπεριλαμβάνουν εύλογο κέρδος. Συγκεκριμένα, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια δύνανται να ανακτήσουν όλα τα έξοδα που εύλογα ανακύπτουν από τη διεξαγωγή των εργασιών της επιχείρησής τους πάνω σε αποδοτική βάση, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων των ακόλουθων:

- (α) Το κόστος των καυσίμων, ημερομισθίων και μισθών και άλλων λειτουργικών εξόδων και εξόδων συντήρησης
- (β) Την πρόβλεψη για κεφαλαιουχική απόσβεση
- (γ) Την εύλογη απόδοση του χρησιμοποιηθέντος κεφαλαίου
- (δ) Τα έξοδα που προκύπτουν από τις Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφέλειας που επιβάλλονται στον κάτοχο αδείας σύμφωνα με τον Ν.122(Ι)/2003, ή άλλους Νόμους
- (ε) Έξοδα που προκύπτουν από την παροχή Επικουρικών Υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα των ανωτέρω, όταν η ΡΑΕΚ αποφασίζει για το κατάλληλο επίπεδο των διατιμήσεων ή άλλων χρεώσεων, λαμβάνει υπόψη της και τα ακόλουθα:

- ✓ Την προστασία των καταναλωτών ενάντια σε μονοπωλιακές τιμές
- ✓ Την ενθάρρυνση της αποδοτικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια

Στα Άρθρα 50, 52(γ) και 56 ορίζονται τα επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη των Συστημάτων Μεταφοράς & Διανομής και συγκεκριμένα αναφέρεται ότι ο Ιδιοκτήτης των Συστημάτων Μεταφοράς & Διανομής εισπράττει έσοδα, που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με την άδεια του. Τα έσοδα αυτά που προέρχονται από διατιμήσεις και χρεώσεις εγκρίνονται από τη ΠΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 85 του Νόμου 122(Ι)/2003.

Το άρθρο 85 αναφέρεται στις χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς και Διανομής. Οι ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τη ΠΑΕΚ προνοούν τόσο για τις μεθόδους όσο και για τη μορφή των χρεώσεων που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις που ετοιμάζονται από το Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Διανομής.

Η χρέωση για τη σύνδεση ή τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς ή του Συστήματος Διανομής, υπολογίζεται σύμφωνα με τις αποφάσεις της ΠΑΕΚ έτσι ώστε να καθίσταται δυνατό, όπως προνοείται στο Άρθρο 85(5), να ανακτήσει ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής:

- (α) Τη νενομισμένη αναλογία των εξόδων που υφίσταται άμεσα ή έμμεσα για την εκτέλεση των αναγκών έργων
- (β) Ένα εύλογο ποσοστό απόδοσης του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν τα έξοδα αυτά

Η ΠΑΕΚ έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να καθορίζει τι συνιστά νενομισμένη αναλογία και εύλογο ποσοστό απόδοσης.

Επίσης στο άρθρο 67 αναφέρεται ότι τα επιτρεπόμενα έσοδα του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς προέρχονται από τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΠΑΕΚ και παραχωρούνται στον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς για κάλυψη οποιουδήποτε μέρους ή και του συνόλου, εάν υπάρχει επάρκεια, των σχετικών δαπανών στις οποίες υποβάλλεται ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς.